

ФОРМУВАННЯ СТАДА АБЕРДИН-АНГУСЬКОЇ М'ЯСНОЇ ХУДОБИ БАЖАНОГО ТИПУ

О.І. Колісник, В.Г. Прудніков, І.М. Боднарчук

Державний біотехнологічний університет
agro_svitanok@ukr.net

Розведення м'ясної худоби займає провідне місце в світовому виробництві яловичини оскільки дає змогу отримувати високоякісну дешеву продукцію.

Основним об'єктом є абердин-ангуська порода великої рогатої худоби, яка займає лідируюче положення як у світі так і в Україні. Перевагою ангусів є їх скоростиглість, вагові туші, тонковолокнисте м'ясо, виражена «мармуровість», низький вміст кісток, легкість отелень, акліматизаційні властивості тощо.

Абердин-ангуська порода в Україні в основному представлена мілким британським типом та укрупненим американською селекцією. Тому стада цієї худоби різнотипові. Наразі гостро стоїть питання створення бажаного типу, який би відповідав вимогам цільового стандарту як за продуктивними показниками, так і якістю м'яса. Цілеспрямована робота дасть можливість поряд зі збільшенням поголів'я, створити вітчизняну ангуську породу. Про це можна стверджувати на перспективу, так як для її затвердження необхідно 1500 голів корів, 6 заводських ліній тощо, а на сьогодні їх чисельність складає всього 3336 племінних голів, не враховуючи їх оцінку відповідності до вимог.

Вищевикладене обумовлює актуальність даного питання, яке має як теоретичне так і практичне значення.

Метою роботи стало аналіз, оцінка і визначення особливостей формування стада абердин-ангуської породи бажаного типу у відповідності його цільовому стандарту.

Для вирішення комплексу завдань починаючи з 2000 року і по теперішній час у ПП «Агро-Новоселівка 2009» Нововодолазького району Харківської області була проведена розробка та науковий супровід формування стада бажаного типу.

Матеріалом послужили власні дослідження, дані первинного зоотехнічного та бухгалтерського обліків, методичні розробки та інструктивні матеріали.

Формування стада розпочалося з 2000 року за умов розведення худоби при цілорічному вигульному утриманні без приміщень в 5 етапів.

Перший етап (2000–2006) – закупівля телиць та нетелей абердин-ангуської породи і одержання тварин різних генотипів шляхом чистопородного розведення використовуючи биків – плідників абердин-ангуської породи зарубіжної північно-американської селекції. Початком цього етапу були 18 нетелей американської селекції.

Другий етап (2007–2010) – супроводжувався типізацією стада, формуванням генеалогічної структури і виділенням двох споріднених груп. Створення бажаного типу відбувається розведенням «у собі». Збільшується поголів'я американської селекції за рахунок власної селекції і закупівлі.

Третій етап (2011–2013) – проводиться лінійне розведення для закріплення цінних господарсько-корисних ознак і доведення поголів'я корів до 500 голів, які відповідають вимогам племрепродуктора – племзаводу.

Четвертий етап (2014–2018) – супроводжувався жорстким бракуванням маточного поголів'я за такими показниками як молочність, материнські якості, жива маса тощо. Проведена ротація бугаїв – плідників.

П'ятий етап (2018 р. – теперішній час) – зменшення всього поголів'я в тому числі і корів. Консолідація за показниками бажаного типу. Закупівля двох бугаїв-плідників із-за кордону. Корегування плану відбору та підбору. Максимальне збереження поголів'я, враховуючи ситуацію що склалася. Станом на 01.01. 2023 р., поголів'я корів складає

295 голів, телиць парувального віку – 60 голів, телиць 2021 року – 68 голів, телиць 2022 року – 91 голова, бугаї – плідники різного віку – 10 голів.

Слід зазначити, що швидке позитивне формування стада відбулося за рахунок чистопородного розведення та цілеспрямованій селекційній роботі. В результаті такої роботи і такого напрямку випало із методики розведення тварин «у собі», тому що тварини першої генерації як правило відповідають вимогам стандарту.

Успішна праця зі створення тварин бажаного типу відбулася завдяки поєднанню господарської і наукової діяльності. Так, протягом усього періоду в господарстві проводились наукові експериментальні дослідження по вивченню продуктивних, адаптаційних, відтворних функцій, якості м'яса, пристосованості до даної технології тощо. Аналіз отриманих результатів впроваджувався як в селекційний так і технологічний процеси.

Отже, на сьогодні в господарстві сформований бажаний тип абердин-ангуської породи, який в повній мірі відповідає цільовому стандарту і в перспективі може бути задіяний як племінне ядро для подальшого розведення і збільшення поголів'я цієї породи та створення вітчизняної ангуської породи.

ВПЛИВ ЗМІН КЛІМАТУ НА ОКРЕМІ ЕЛЕМЕНТИ ТЕХНОЛОГІЇ М'ЯСНОГО СКОТАРСТВА

В.Г. Прудніков, Ю.І. Криворучко, А.І. Дидикіна

Державний біотехнологічний університет
prudnikov2648@gmail.com

Скотарство – провідна галузь світового і вітчизняного продуктивного тваринництва. Головне завдання якого є збільшення виробництва дешевої високоякісної білкової продукції тваринного походження для забезпечення населення необхідними продуктами харчування. Яловичина відноситься до одного із головних складових цього компоненту, виробництво якої, в Україні, відбувається за рахунок технологій прийнятих для молочного і м'ясного скотарства. Слід констатувати, що напрям, темпи та обсяг її виробництва, як за кількістю, так і по якості, не можуть задовольнити внутрішній ринок і бути конкурентоспроможними на зовнішньому.

Вектором позитивного рішення цієї проблеми повинен стати розвиток вітчизняного м'ясного скотарства, що доведено виробниками Європи та світу, підкреслюючи, що в Україні є для цього всі умови та підстави. Тому комплексна програма, державна підтримка і сучасні технології – запорука ефективності цієї галузі. Оптимістично дивлячись на вирішення поставлених завдань можна стверджувати, що не можна їх розглядати без врахування світової проблеми, яка є зараз досить нагальною, а саме без врахування глобальних змін клімату і його впливу на виробничі процеси.

Усе це змушує, як науковців, так і практиків більш глибоко дивитися у вирішення та розробку нових поставлених завдань, що є одним зі складових успіху в цьому напрямі.

Саме вищезазначені трактування зумовлюють науково-господарське значення та актуальність.

Метою роботи стало: аналіз і оцінка кліматичних змін та їх вплив на технологічні елементи м'ясного скотарства за умов цілорічного вигульного утримання без приміщень у східному регіоні України.

Дослідження проводили в ПП «Агро-Новоселівка 2009» Нововодолазького району Харківської області на тваринах абердин-ангуської м'ясної породи. При виконанні роботи були використанні данні власних експериментальних досліджень, первинного бухгалтерського і зоотехнічного обліків та матеріали Харківського регіонального центру з гідрометеорології.